

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Кафедра педагогіки та психології

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор

З науково-методичної та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

" 03 " 09 2015 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

34.2 ВС (СГ) Основи соціальної педагогіки та психології

напряом підготовки 6.010101 "Дошкільна освіта"

Київ – 2015 рік

Основи соціальної педагогіки та психології: робоча навчальна програма [для студентів напряму підготовки 6.010101 "Дошкільна освіта"] / А. В. Карнаухова. – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2015. – 10 с.

Розробник:

Карнаухова Антоніна Валеріївна, викладач кафедри педагогіки та психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робоча програма обговорена і затверджена на засіданні кафедри педагогіки та психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол № 1 від 2. 09. 2015 року

Завідувач кафедри педагогіки та психології

_____ Іванюк Г.І.

Заступник директора

Педагогічного інституту з науково-методичної та навчальної роботи

_____ Машовець М.А.

Навчально-методична карта дисципліни «Основи соціальної педагогіки та психології»

Разом: 108 год., лекції – 16 год., семінарські заняття – 12 год., МКР – 4 год., самостійна робота – 40 год., підготовка до екзамену – 36 год.

Модулі	Змістовий модуль				Змістовий модуль			
Назва модуля	Модуль І. Теоретичні основи соціальної педагогіки				Модуль ІІ. Теоретичні основи соціальної психології			
Кількість балів за модуль	82 бали				82 бали			
Лекції	1	2	4	5	7	8		
Тема лекцій 1 бал	Соціальна педагогіка як галузь педагогіки.	Соціально-педагогічна діяльність.	Соціальний педагог як тип соціального вателя.	Проблеми розвитку соціальної педагогіки в Україні.	Соціальна психологія як наука.	Основи соціальної психології груп.	Міжгрупові відносини як соціально-психологічні феномени.	Соціально-психологічне консультивання.
Тема семінарських занять 11 балів	Проблеми соціального формування особистості в історичній думці як галузь педагогіки.	Соціально-педагогічна діяльність.	Соціальний педагог як тип соціального вателя.	Проблеми розвитку соціальної педагогіки в Україні.	Соціальна психологія як наука.	Основи соціальної психології груп.	Міжгрупові відносини як соціально-психологічні феномени.	
Самостійна робота	20 балів				20 балів			
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 25 балів				Модульна контрольна робота 25 балів			
Підсумковий контроль	Іспит							

К = 164 : 60 = 2,73

Студент набрав 150 балів   Розрахунок 150 : 2,73 = 54,9 + (40 балів на іспиті) = 94,9   Оцінка за шкалою: А

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – <i>3 кредити</i>	Галузь знань <i>0101 "Педагогічна освіта"</i>	Нормативна (за вибором)	
	Напрямок підготовки <i>6.010101 Дошкільна освіта</i>		
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): <u>Вихователь дошкільного навчального закладу</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	
Загальна кількість годин – <i>108 годин</i>		Семестр	
	5-й		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 6	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>"бакалавр"</i>	Лекції	
		16 год.	
		Практичні, семінарські	
		12 год.	
		Лабораторні	
		-	
		Самостійна робота	
		40 год.	
		Підготовка до екзамену:	
		36 год.	
МКР:			
4 год.			
Вид контролю: Іспит			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета:

Поглиблення знань з основ соціальної педагогіки та психології, обумовлених формуванням і розвитком особистості, віковими особливостями становлення людини, її самоствердженням, самореалізацією у соціумі.

Завдання:

1. Ознайомити студентів з дослідженнями соціалізації особистості у науковій літературі та особливостями соціалізації особистості у сучасному світі;

2. Сприяти пізнанню студентами власної особистості у процесі соціалізації та входження у професійне середовище;

3. Забезпечити студентів методами дослідження особливостей соціалізації особистості та методами впливу, що сприяють процесу соціалізації.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- передумови виникнення, історію розвитку та сучасний стан соціальної педагогіки та психології;
- завдання і методи педагогічних та психологічних досліджень;
- соціальну психологію особистості;
- вікові психологічні особливості дітей різного віку;
- основні закономірності міжособистісного спілкування і взаємопізнання людини людиною;
- параметричні показники аналізу групових процесів, групову динаміку;
- психологію навчання та виховання дітей та підлітків;
- психолого-педагогічну діяльність та особистість вихователя;
- соціально-психологічні проблеми ДНЗ, школи та інших навчальних закладів.

вміти:

- використовувати психолого-педагогічні методи вивчення особистості та колективу;
- аналізувати психічні процеси, стани та властивості особистості;
- розкривати зміст основних психолого-педагогічних понять, давати їх визначення;
- володіти методами соціально-психологічного аналізу конфліктів;
- планувати психолого-педагогічне забезпечення виховної роботи в закладах освіти;
- аналізувати психологічну структуру педагогічної діяльності;
- визначати запити соціуму на психологічну інформацію.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Теоретичні основи соціальної педагогіки

Тема 1. Соціальна педагогіка як галузь педагогіки.

Тема 2. Соціально-педагогічна діяльність.

Тема 3. Соціальний педагог як тип соціального вихователя.

Тема 4. Проблеми розвитку соціальної педагогіки в Україні.

Змістовий модуль 2. Теоретичні основи соціальної психології

Тема 1. Соціальна психологія як наука.

Тема 2. Основи соціальної психології груп.

Тема 3. Міжгрупові відносини як соціально-психологічні феномени.

Тема 4. Соціально-психологічне консультування

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	с	мкр	інд	с.р.		л	с	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль													
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи соціальної педагогіки													
Тема 1. Соціальна педагогіка як галузь педагогіки.		2				4							
Тема 2. Проблеми соціального формування особистості в світовій суспільній думці та становлення соціальної педагогіки за рубежом.			2										
Тема 3. Соціально-педагогічна діяльність.		2				6							
Тема 4. Становлення та розвиток вітчизняної соціальної педагогіки.			2										
Тема 5. Соціальний педагог як тип соціального вихователя.		2				6							
Тема 6. Проблеми розвитку соціальної педагогіки в Україні.		2	2	2		4							
Разом за змістовим модулем 1	36	8	6	2		20							
Змістовий модуль 2. Теоретичні основи соціальної психології													
Тема 1. Соціальна		2	2			4							

психологія як наука.												
Тема 2. Основи соціальної психології груп.		2	2			6						
Тема 3. Міжгрупові відносини як соціально-психологічні феномени.		2	2			4						
Тема 4. Соціально-психологічне консультування.		2		2		6						
Разом за змістовим модулем 2	36	8	6	2		20						
Усього годин	72	16	12	4		40						

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Проблеми соціального формування особистості в світовій суспільній думці та становлення соціальної педагогіки за рубежом.	2
2.	Становлення та розвиток вітчизняної соціальної педагогіки.	2
3.	Проблеми розвитку соціальної педагогіки в Україні.	2
4.	Соціальна психологія як наука.	2
5.	Основи соціальної психології груп.	2
6.	Міжгрупові відносини як соціально-психологічні феномени.	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин <i>1 балів</i>
1.	Розробіть словничок основних понять соціальної педагогіки.	4 <i>/5</i>
2.	Охарактеризуйте основні періоди в становленні й розвитку соціальної педагогіки.	6 <i>/5</i>
3.	Розробіть професійний портрет соціального гувернера.	6 <i>/5</i>
4.	Охарактеризуйте функції соціально-педагогічної діяльності.	4 <i>/5</i>
5.	Охарактеризуйте основні періоди в становленні й розвитку соціальної психології.	4 <i>/5</i>

6.	Вкажіть основні етапи розвитку зарубіжної соціальної психології.	6 / 5
7.	Охарактеризуйте розвиток європейської соціальної психології.	4 / 5
8.	Дайте характеристику сучасному етапу розвитку вітчизняної соціальної психології.	6 / 5
	Разом	40

7. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: лекція (традиційна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні*: розробка презентацій.

2) За ступенем самостійності мислення: пошукові, дослідницькі.

3) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості.

8. Методи контролю

1. Тестові завдання для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів.

2. Комплект тестових завдань для підсумкового контролю.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота									Макс. балів	Сума
Форми роботи	Змістовий модуль № 1				Змістовий модуль № 2					
Лекції	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	8	100
	1	1	1	1	1	1	1	1		
Семінарські заняття	10+1	10+1	10+1		10+1	10+1	10+1		66	
Самостійна робота	5	5	5	5	5	5	5	5	40	
МКР	25				25					

Всього	164 б. РК – 2,73		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ збірка тестових завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комплект тестових завдань для підсумкового контролю).

11. Рекомендована література:

Базова:

1. Безпалько О. В. <http://elibrary.kubg.edu.ua/view/creators/> (репозиторій університету)
2. Донченко О. А., Слюсаревський М. М., Татенко В. О. Основи соціальної психології / О. А. Донченко, М. М. Слюсаревський, В. О. Татенко. — Міленіум, 2008. — 495 с.
3. Закон України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» // Молодь і закон. — К.: ІЗМН, 1997.
4. Капська А. Й. Соціальна робота / А. Й. Капська. — Київ, 2005. — 325 с.
5. Словник-довідник для соціальних працівників та соціальних педагогів / За ред. А. Й. Капської, І. М. Пінчук, С. В. Толстоухової. — К.: УДЦССМ,

2000.

6. Соціальна педагогіка / За ред. А. Й. Капської. – К.: КДЦССМ, 2000. – 258 с.
7. Соціальна психологія в Україні: Довідник / За ред. М. М. Слюсаревського. – К.: Міленіум, 2004. – 196 с.
8. Соціальна робота / За ред. В. Андрущенко, М. Лукашевича: 7 ч. – ч. II. – К.: ДЦССМ, 2002.

Допоміжна:

1. Бочарова В. Т. Педагогіка соціальної роботи / В. Т. Бочарова. – М.: SVR «Агрус», 1994.
2. Історіографічні та методологічні координати теорій соціальної психології: [монографія] / [М. М. Слюсаревський, В. В. Жовтянська, М. М. Скорик, Н. В. Хазратова та ін.]; за наук. ред. М. М. Слюсаревського; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т соц. та політ. психології. – Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2013.
3. Слюсаревський М. М. Ми і Я в сучасному світі: Вибрані твори / М. М. Слюсаревський. – К.: Міленіум, 2009. – 340с.
4. Слюсаревський М. М. Соціальна психологія як наука: концептуальні засади, стан і перспективи розвитку // Наук. студії із соц. та політ. психології: Зб. ст. – К.: Міленіум, 2008. – Вип. 19(22). – С.3-23.
5. Старовойтенко Е. Б. Психология личности в парадигме жизненных отношений: Учеб. пособие для студентов ВУЗов / Е. Б. Старовойтенко. – М.: Акад. проект, Трикста, 2004. – 256 с.
6. Татенко В. О. Соціальна психологія впливу: Монографія / В. О.Татенко. – К.: Міленіум, 2008. – 214 с.
7. Татенко В. О. Сучасна психологія про душу, дух і, звичайно, про психіку // Соціальна психологія, 2008. – № 4. – С. 3-16.